

Budsjett- og økonomiplan 2026 -2029

Kommunedirektørens forslag

Budsjettpresentasjon, 31.10.2025

Kommunestyresalen

Sigurd Eikje, kommunedirektør

Kommunedirektørens forslag

Økonomi- og handlingsplan 2026-2029

Søk... Meny

Økonomi- og handlingsplan 2026-2029
Budsjet 2026
Kommunedirektørens forslag

Introduksjon

- Kommunedirektørens forord →
- Leseveiledning →
- Sammendrag →

Grafikk og nøkkeltall

Sentrale kapitler

- Budsjettvedtak →
- Plangrunnlag og eksterne rammer →
- Befolkningsutvikling →
- Organisasjon og medarbeidere →
- Økonomisk situasjon og utvikling →
- Hovedtallene i budsjettforslaget →
- Investeringer i økonomiplanen →
- Selvkost →
- Klimabudsjett →
- Gebyrliste →

Se mindre ↻

Kommunens tjenesteområder

- Stab og politisk styring →
- Oppvekst og kultur →
- Helse og mestring →
- Teknisk →
- Kirken →
- Felleskostnader →

Budsjettdokumentet kan leses i digital portal, link vil være tilgjengelig på tysver.kommune.no

Den røde tråden

MÅLKART

Visjon: Aktivitet og trivsel i Tysvær

Satsingsområder 2023 - 2035	Ansvarlig økonomi	Aktiv og inkluderende	Grønn utvikling	Lokal og regional næringsutvikling	Organisasjon
Felles mål 2024 - 2027	Bærekraftige tjenester med god nok kvalitet	Aktive samfunnsengasjerte innbyggere	Rustet til å møte klimaendringer	Næringsutvikling som fremmer økonomisk utvikling og mangfold	Godt lederskap
	Systematisk forbedringsarbeid	Et godt og inkluderende miljø	Ansvarlig forbruk og en klimavennlig hverdag	En fremtidsrettet og imøtekommende vertskommune	En lærende organisasjon
	Digitale løsninger for god ressursbruk	Frivillighet, samhandling og samskaping	Tar vare på naturmangfold	Knutepunkt for areal og kraftkrevende næring	Vi gjør hverandre gode

Kommuneplan for Tysvær 2023-2035

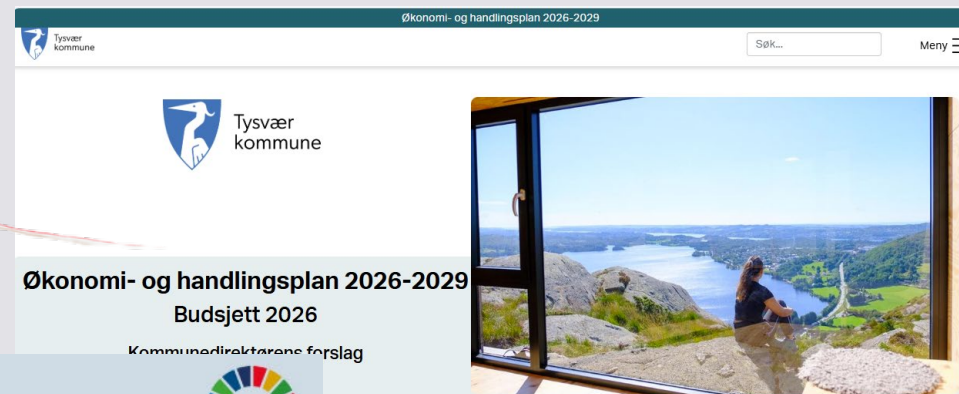
Kommuneplan for Tysvær 2023-2035

Samfunnsdelen

Endelig 20.06.23

Hvor skal vi?

Hvilke ressurser trenger vi?

Hvordan komme dit?

Litt om laget

Et godt lag!

Forbedringsarbeid

Nærværarbeid

Tysværleder

ROMA

Virksomhetsgjennomgang

Saman om...

Digitalisering

Det økonomiske hovedbilde

Demografi

flere eldre og færre barn endrer behovene i tjenestene

Presset økonomi

høyt gjeldsnivå og stor vedlikeholdsbehov

Forventninger

større enn hva ressursene kan levere

Stramt handlingsrom

nye tiltak må løses gjennom omprioriteringer

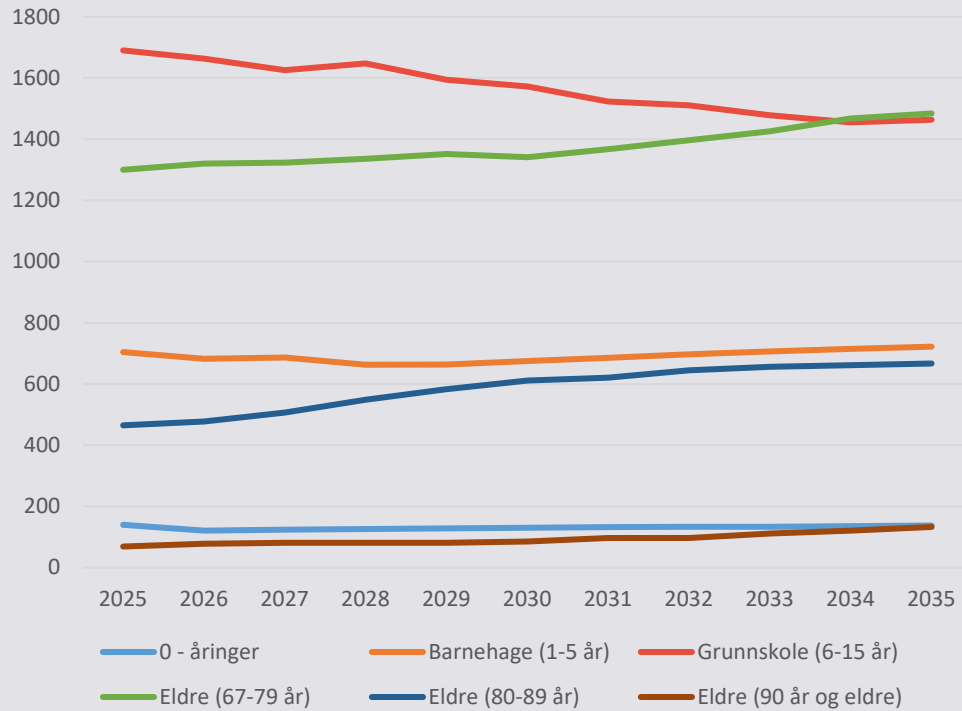

Omstilling

nødvendig for å opprettholde en bærekraftig kommune

Befolkningsutvikling

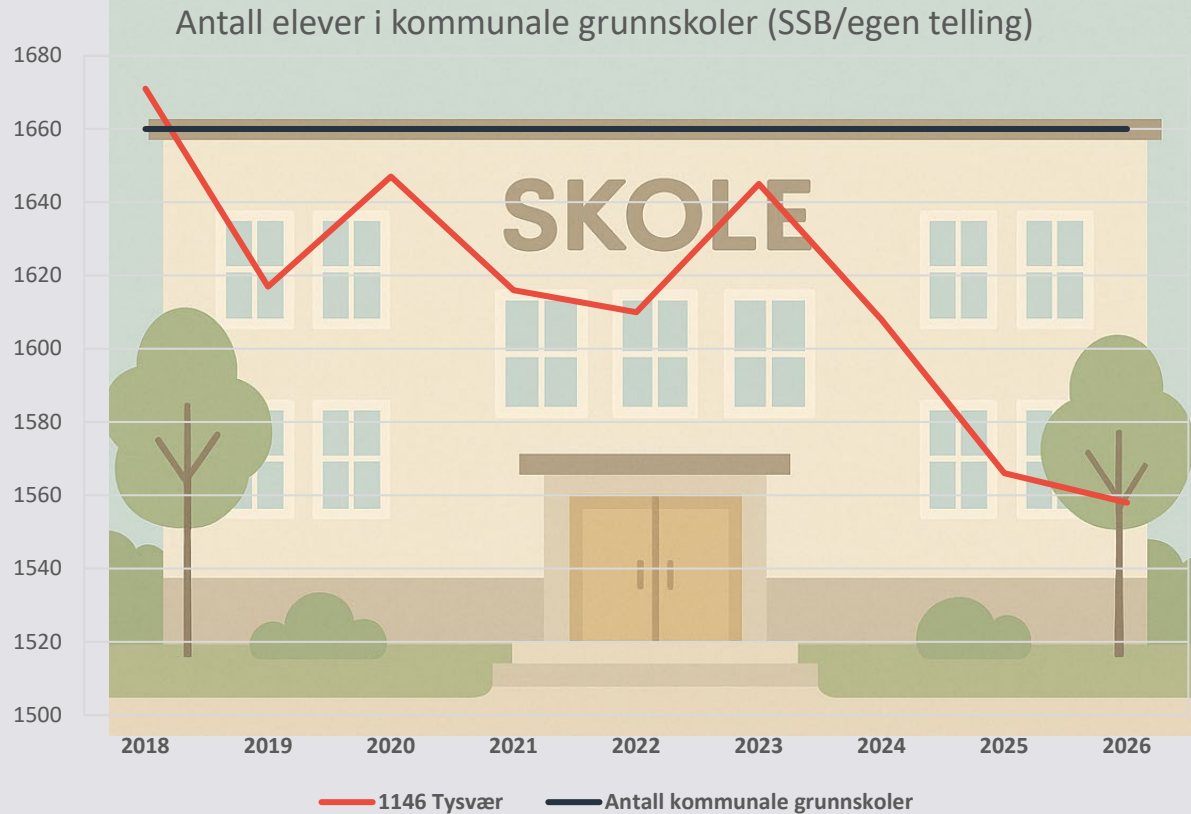
Utvikling barn og elde

Tysvær
kommune

Antall elever i grunnskolen

Tysvær
kommune

Skolebruksplan 2020-2035

FRAMTIDAS SKOLE

Skolebruksplan 2020-2035

Tysvær
kommune

Økonomisk utvikling

Finansielle måltall 2026

2,9 % < **4 %**

Netto driftsresultat bør ikke være lavere enn 4% av kommunens samlede driftsinntekter

30 % > **15 %**

Kommunens disposisjonsfond (frie fond) bør minimum være 15% av kommunens samlede driftsinntekter

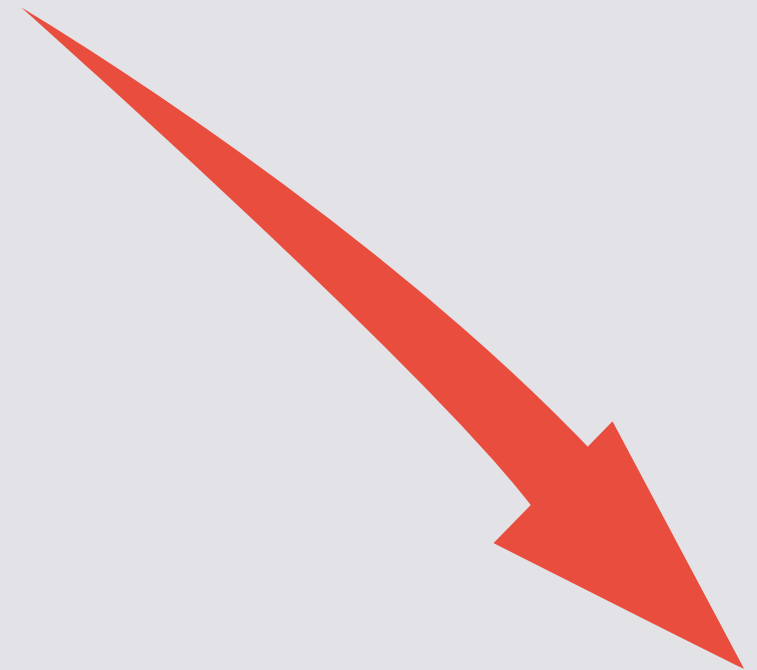
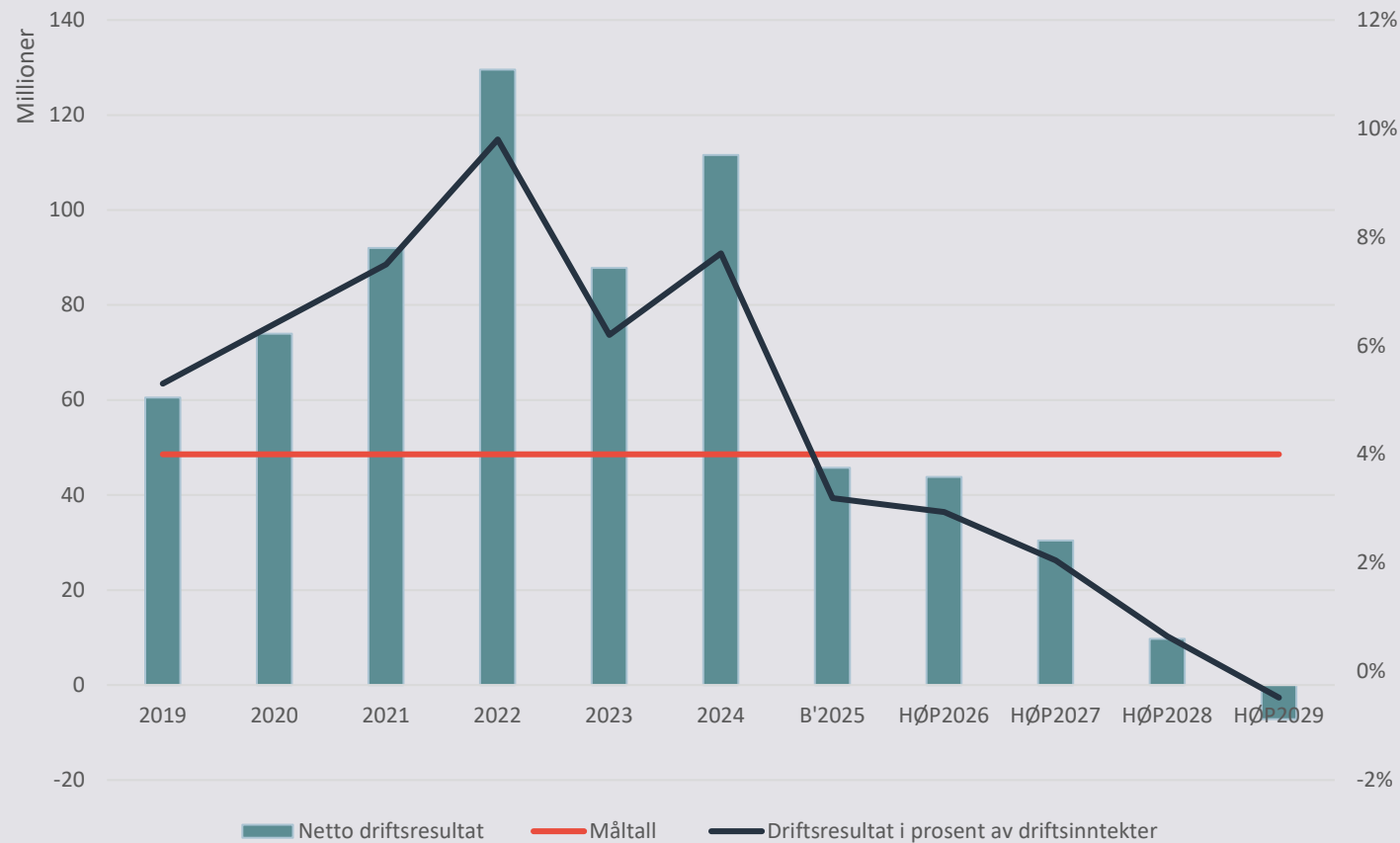

81 % > **60%**

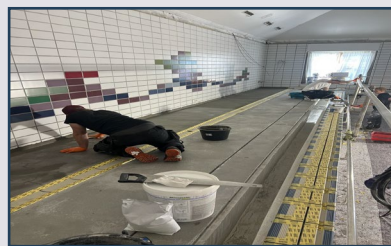
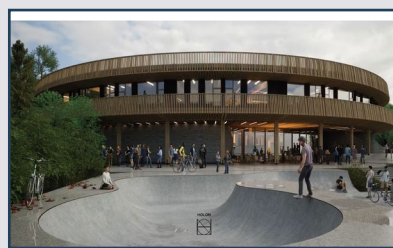
Netto renteeksponert lånegjeld (den gjelden kommunen må dekke med egne midler) bør ikke overstige 60% av kommunens samlede driftsinntekter

Utvikling i netto driftsresultat

Tysvær har satset!

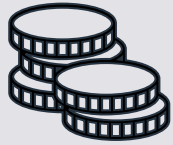
Sentrale investeringsprosjekter 2026 - 2029

	<u>Bruttosum</u>	
• Helsekvartal	423 mill.	(totalt 1034 mill.)
• Krisesenter	115 mill.	(totalt 120 mill.)
• Infrastruktur Frakkagjerdvegen (ekskl.VA)	67 mill.	(totalt 67 mill.)
• Infrastruktur Aksdal Vest	7,5 mill.	(totalt 87 mill.)
• Sykkel/gangvei Aksdal-Frakkagjerd mill.)	10 mill.	(totalt 21 mill.)
• Parkdrag Aksdal	15 mill.	(totalt 65 mill.)
• Ny brannstasjon	8,5 mill.	(totalt 36 mill.)
• Førresdalen barnehage	6,5 mill.	(totalt 6,5 mill.)

Tysvær
kommune

Investeringsprosjekter 2026 - 2029

Sum brutto investeringer inkl. VA:
2026: 452 mill. kroner
2026 – 2029: 1,5 mrd. kroner

Under utredning:

Reservevann

Ombruk av Akسدaltunet og Tysværtunet

Konsekvenser skole-/barnehagebruksplan

Parkdrag videre - Lars Hertervigs plass

Nye driftsprioriteringer 2026

Bygg og infrastruktur

- Skifte tak på Tysværtunet:
- Skifte kledning på Tysvær Arena:
- Utskifting rømningslys Tysværtunet kulturhus:
- Rehabilitering Straumen bro

14 mill. kroner
3 mill. kroner
1 mill. kroner
2 mill. kroner*

Barnehage

- Tilskudd til private barnehager:
- Konsekvenser av redusert makspris barnehage:
- Barn uten rett/plass i andre kommuner:

6,5 mill. kroner
5 mill. kroner
5 mill. kroner

Helse og omsorg

- Oppgaveøkning arbeid og habilitering:
- Legevakt:
- Basistilskudd leger:

3 mill. kroner
2 mill. kroner
4 mill. kroner**

Annet

- HBR:

2,5 mill. kroner**

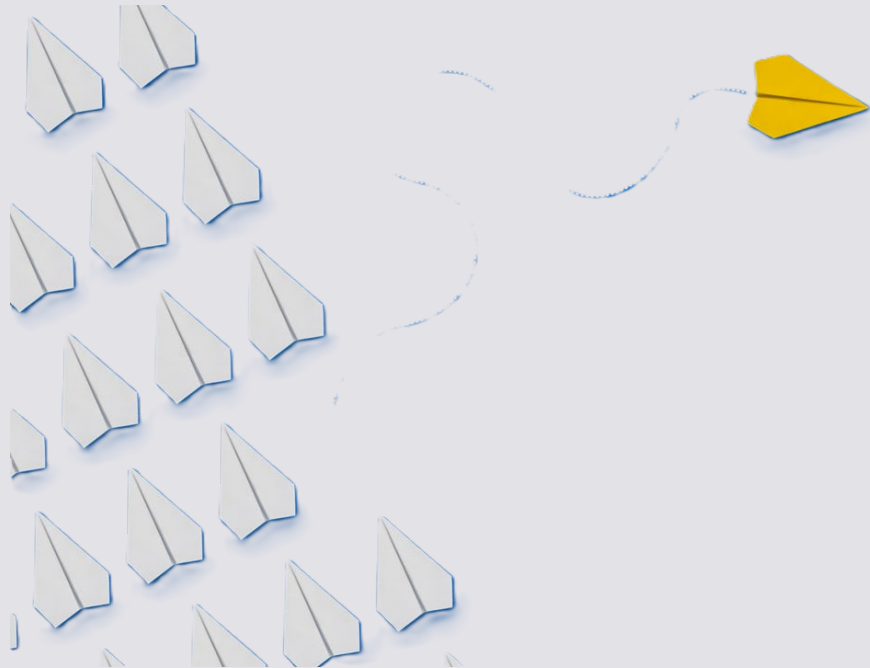
48 mill. kroner

* Tidligere bevilget

** Lønns- og prisvekst

Omstilling i praksis 2026

Ekstrabevilgning skole

Stillinger – naturlig avgang

Vedtaksnivå

Konsulentbruk

Vurdering av kommunale oppgaver

Eier- og medlemskap

Tysvær
kommune

Hovedtall i budsjettforslaget

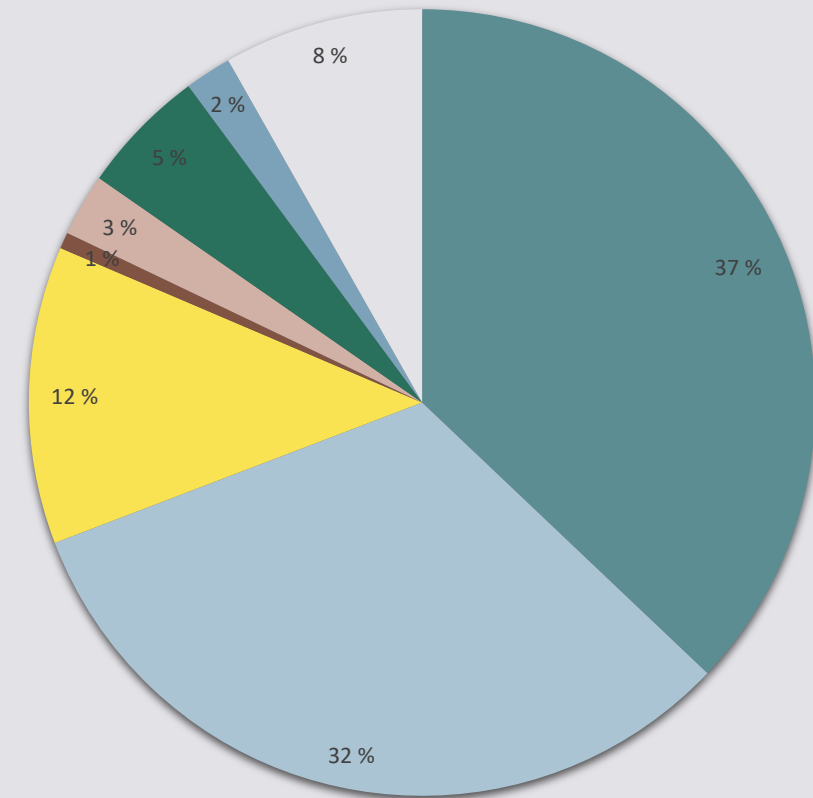
Tysvær
kommune

Kommunens driftsinntekter

1,491 mrd. kr.

Totale inntekter

Kommunens inntekter

Rammetilskudd
Havbruksfond
Brukerbetalinger

Inntekts- og formuesskatt
Andre overføringer og tilskudd fra staten
Salgs- og leieinntekter

Eiendomsskatt
Overføringer og tilskudd fra andre

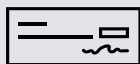
Kommunens driftskostnader

1,415 mrd. kr.

Totale driftsutgifter

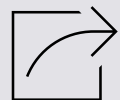
Lønn og sosiale utgifter **74%**

Kjøp av varer og tjenester **13%**

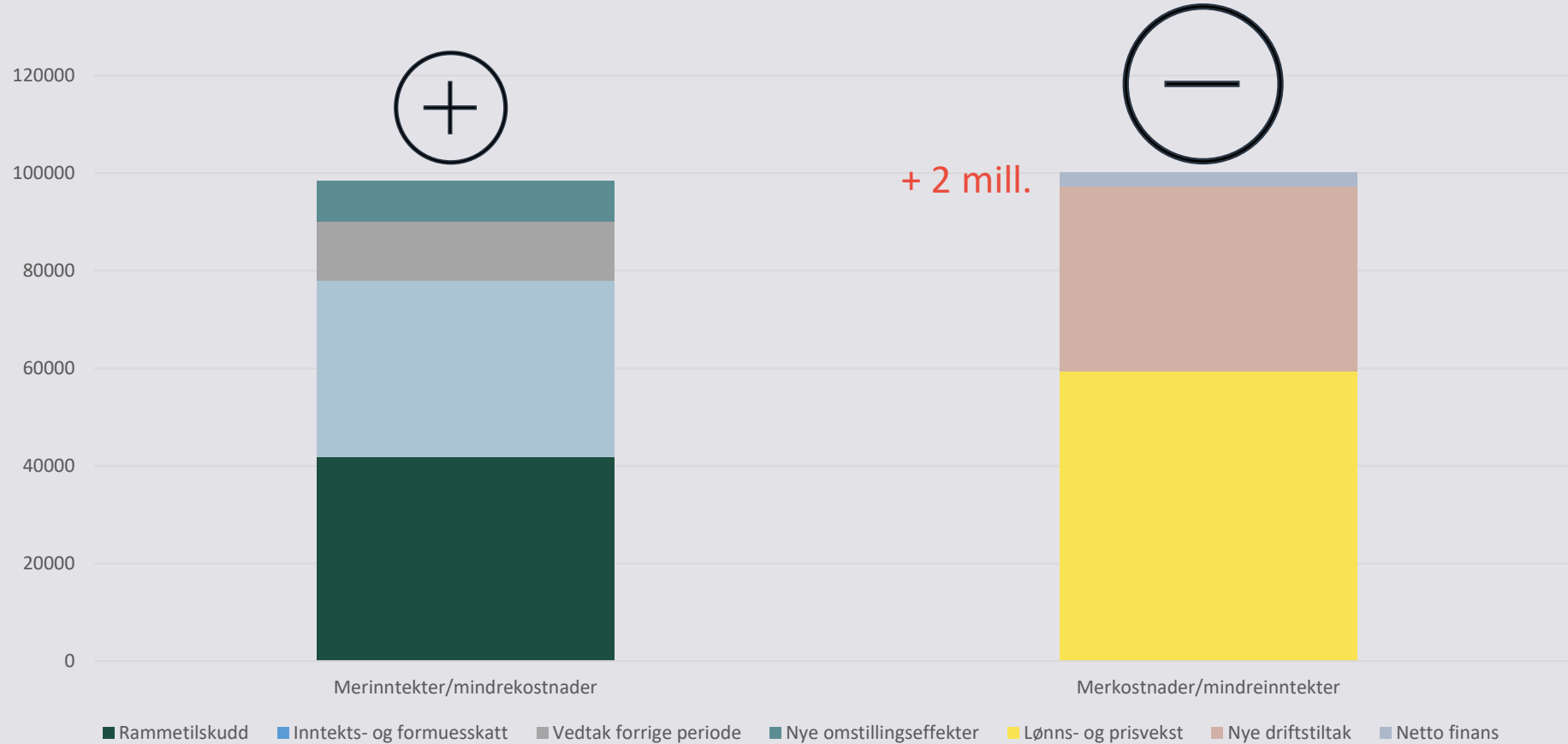
Kjøp fra staten og andre kommuner **11%**

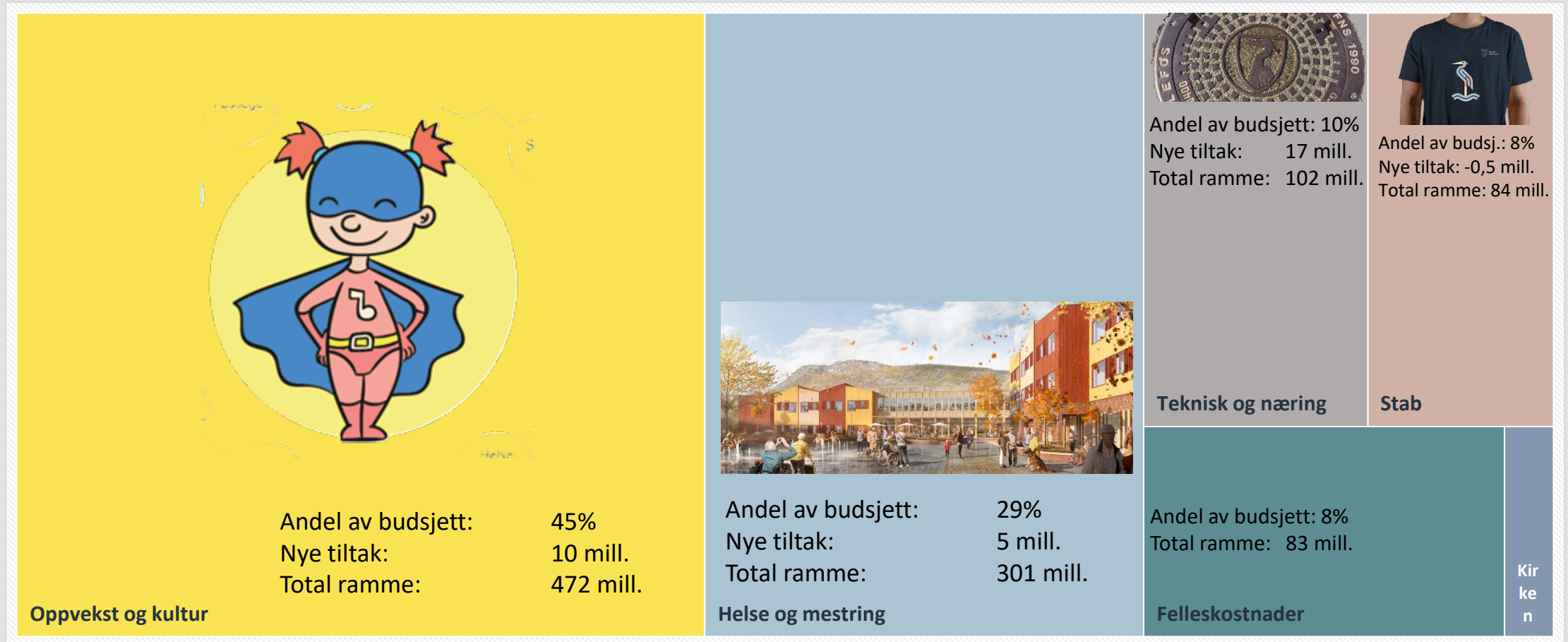
Overføringer/tilskudd til andre **2%**

Endring disponible midler og anvendelse (1000 kr)

Resultatområder – slik fordeles midlene

Tysvær
kommune

**Store
investeringer**

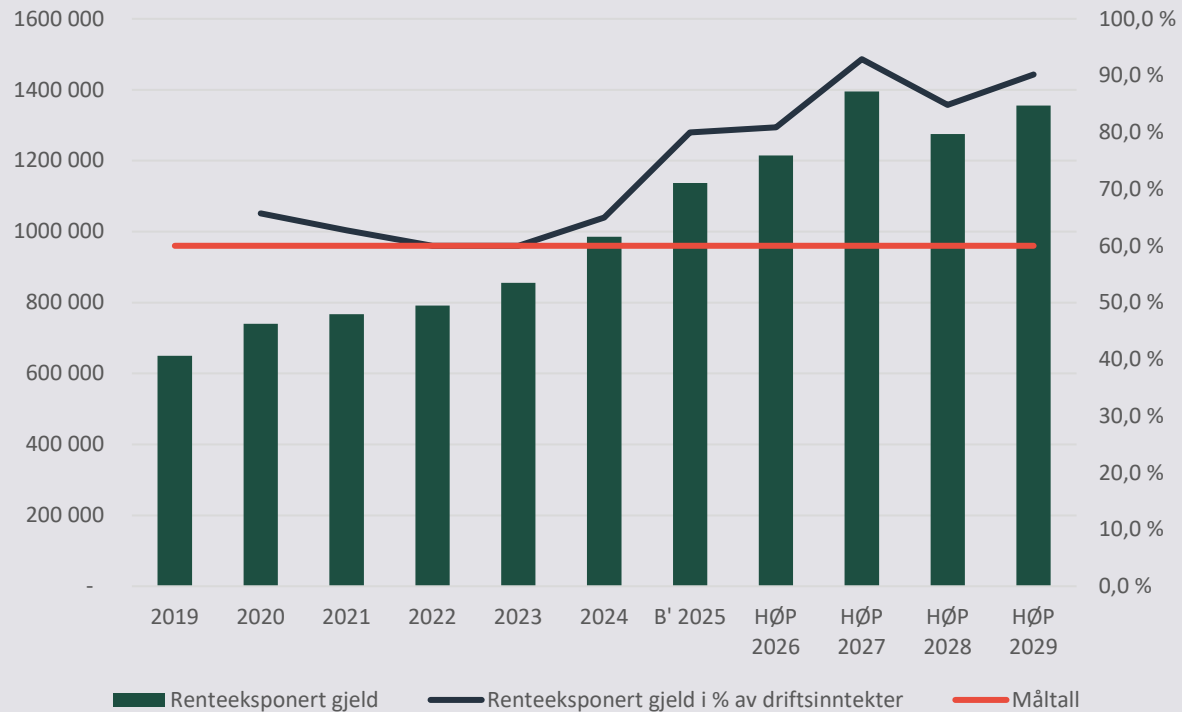
=

**mindre
handlingsrom**

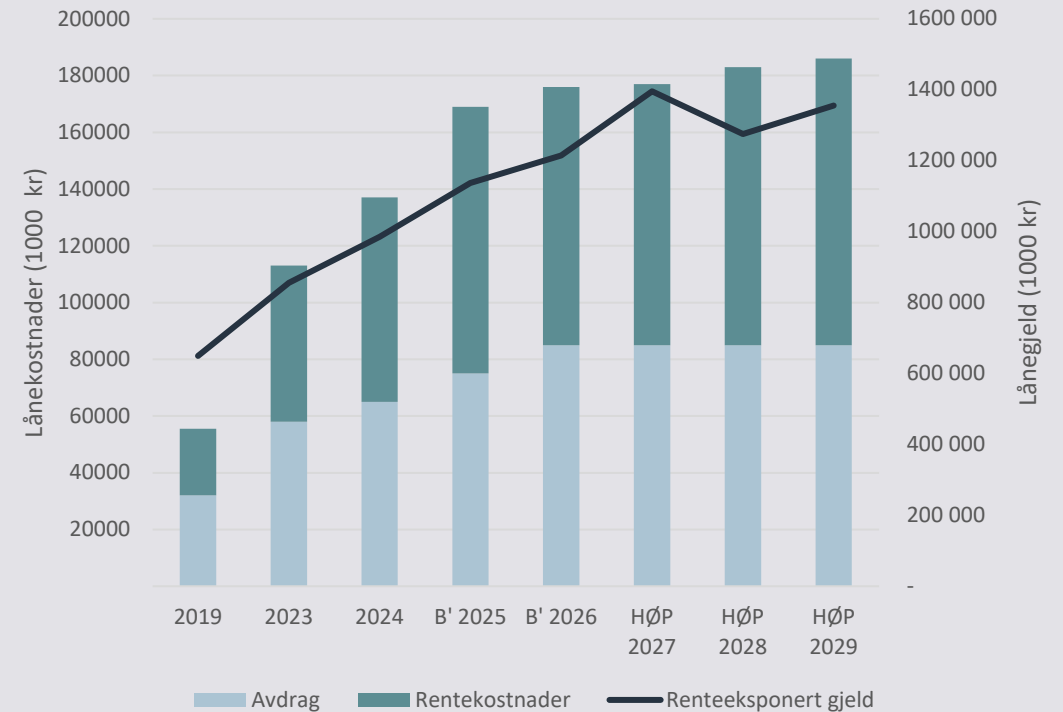

Utvikling lånegjeld og kapitalkostnader

Lånegjeld (mill. kr.) / Gjeld i % av driftsinntekter

Utvikling i kapitalkostnader og gjeld

Tysvær
kommune

Tysvær
kommune

Abonnementsgebyr VA

Gebyrendring fra året før	2026
Vann	0 %
Avløp	4,5%
Samlet endring	2,5%

Kommunale gebyr – eksempel for en husstand

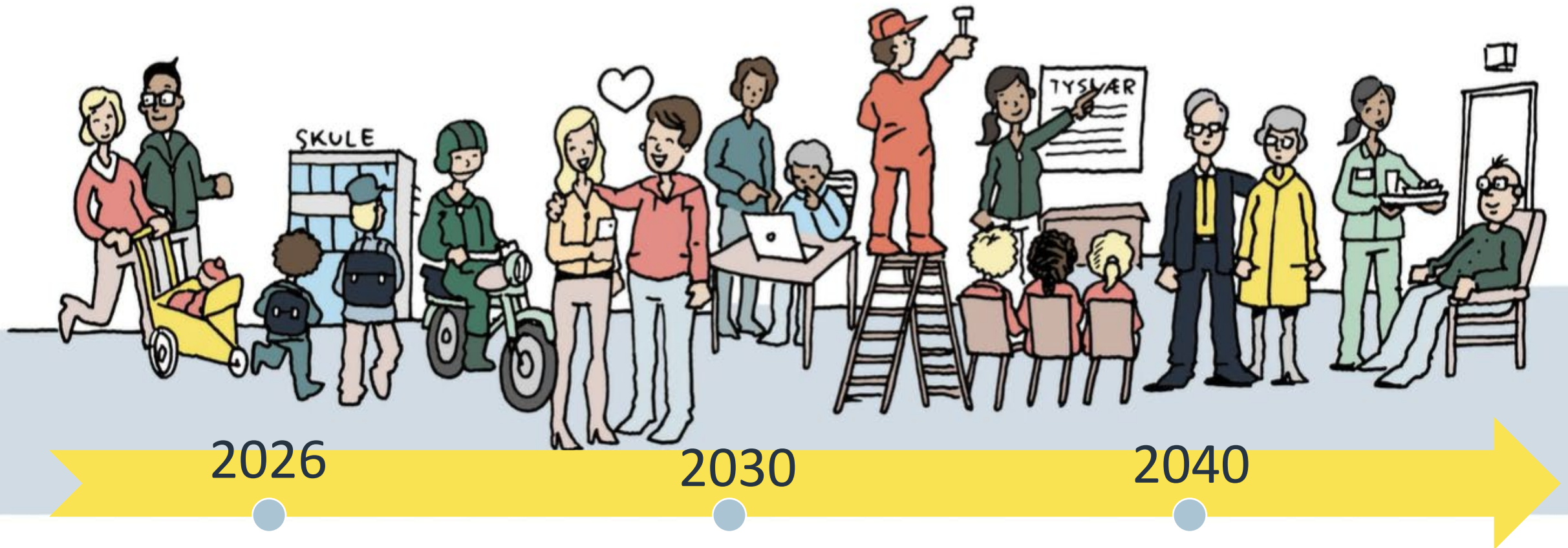

kroner per år	2025	2026	Endring
VA – gebyr	20 074	20 584	510
Renovasjon	3 667	3 795	128
Feiing	298	328	30
1 barn i barnehage	22 000	13 200	- 8 800
1 barn SFO 3.trinn	0	0	0
1 barn kulturskole	4 372	4 526	154
SUM	50 411	43 433	-7 978

Tysvær
kommune

TK-2030

Beredskap

Bilde: DSB

Tysvær
kommune

Oppsummering

KI-generert illustrasjon

Store investeringer

En periode med mange store prosjekter

Vedlikeholdsbehov

Flere bygg har behov for ekstraordinær vedlikehold

Strammere økonomi

Svakere resultater og økende gjeldsgrad

Behov for omstilling

Fortsette arbeidet med effektivisering

Fra plan til handling

2026 = handlingens år?

Tysvær
kommune

Veien videre

